

АЛЪН БРАДЛИ

СЛАДКОТО  
НА ДЪНОТО НА  
ПАЯ

Превод от английски  
Катя Перчинкова

София, 2011

**AMG**  
PUBLISHING

## Едно

Тъмнината в дрешника беше черна като отдавна за-  
съхнала кръв. Натикаха ме вътре и заключиха вра-  
тата. Дишах тежко през носа и отчаяно се опитвах да  
запазя спокойствие. Започнах да броя до десет при вся-  
ко вдишване и до осем, докато бавно издишвах. За мой  
късмет натъпкаха парцала толкова плътно в отворената  
ми уста, че не закриха ноздрите ми и можех да поемам  
бавно от застоялия, вонящ на мухъл въздух.

Опитах се да мушна нокти под копринения шал,  
с който вързаха ръцете ми зад гърба, но тъй като по  
принцип ги гризях чак до живеца, нямаше какво да на-  
пъхам под плата. Какъв късмет, че докато ме вързваха,  
се сетих да допра върховете на пръстите си за упора и  
да раздалеча длани.

Въртях китки и ги притисках една в друга, докато  
не усетих, че шалът леко се разхлабва. С палци избутах  
коприната надолу, докато възлите не се озоваха меж-  
ду дланите ми, а после и между пръстите ми. Ако бяха  
достатъчно умни, за да се сетят да завържат и палците  
ми, никога нямаше да успея да избягам. Какви идиотки  
бяха само.

Най-сетне освободих ръце и бързо извадих парца-  
ла от устата си.

Тръгнах към вратата. Но първо трябваше да се уве-

ря, че не ме дебнат отвън, затова клекнах и надзърнах през ключалката на таванската стая. Слава Богу, бяха взели ключа. Не се виждаше никой: като изключим постоянната плетеницата от сенки, боклуци и ненужни вехтории, дългото таванско помещение се оказа празно. Хоризонтът беше чист.

В дъното на дрешника се пресегнах над главата си и отвъртях една от металните куки на закачалката за палта на стената. Пъгнах извиция ъ край в ключалката, разтворих я и получих кукичка с формата на буквата Г, която мушнах дълбоко в старата ключалка. След кратко усърдно въртене и мушкане се чу удовлетворително изщракване. Като че ли всичко стана твърде лесно. Вратата се отвори и аз бях свободна.

Изтичах надолу по широкото каменно стълбище, водещо към вестибюла, и за миг се спрях пред вратата на трапезарията, колкото да отметна вързаната си на две опашки коса назад през раменете, където им беше мястото.

Татко още държеше вечерята да се поднася точно на часа и да се храним на масивната дъбова маса, както са правили, докато майка е била жива.

– Офелия и Дафни още ли не са слезли, Флавия? – попита той раздражено и вдигна очи от новия брой на списание „Филателия“, който лежеше разтворен до чинията му с месо и картофи.

– Не съм ги виждала от цяла вечност – отвърнах аз.

Вярно беше. Не ги бях виждала, откакто ми вързаха очите, запушиха ми устата, завлякоха ме на тавана и ме заключиха в дрешника.

Татко ме изгледа гневно над очилата си за обичайните четири секунди, преди да продължи да се любува на лепкавите си съкровища.

Усмихнах му се толкова широко, та да забележи добре телените скоби, опасващи зъбите ми. Макар да приличаха на скелето на дирижабъл, баща ми казваше, че обича да вижда доказателство, че похарчените пари са си стрували. Но този път бе твърде зает и не забеляза.

Вдигнах капака на порцелановата купа със зеленчуци и си гребнах щедра порция грах от дълбините на съда с ръчно изрисувани пеперуди и малини. С ножа за лийка и вилицата за пинцета оформих в чинията си изрядни редове и колони: редица след редица от малки зелени топчета, подравнени с прецизност, която би стоплила сърцето и на най-взискателния швейцарски часовникар. След това, като започнах от долния ляв ъгъл, разпръснах граха и започнах да го ям.

За всичко беше виновна Офелия. Все пак тя беше на седемнайсет години и се очакваше, че вече притежава поне частица от зрелостта, до която щеше да достигне, когато порасне. Не беше честно да се съюзява с Дафни, която беше на тринайсет. Двете заедно бяха общо на трийсет години. Трийсет години! Срещу моите единайсет. Не само не беше честно, но направо си беше подло. И си просека отмъщение.

На следващата сутрин работех сред колбите и стъклените в химическата си лаборатория на последния етаж в източното крило, когато Офелия нахълта най-нахално.

– Къде е перлената ми огърлица?

Свих рамене.

– Не съм длъжна да знам къде са дрънкулките ти.

– Знам, че ти си я взела. Изчезнали са и ментовите бонбони от чекмеджето ми за бельо, а забелязвам, че ментовите бонбони в цялата къща накрая се озовават все в една и съща малка мърлява уста.

Нагласих пламъка на спиртната лампа, върху която се нагриваше колба с червена течност.

– Ако намекваш, че личната ми хигиена не отговаря на високите ти стандарти, можеш да отидеш да ми оближеш галошите.

– Флавия!

– Да, направи го. Писна ми да ме обвинявате за всичко, Фели.

Но напълно основателното ми възмущение бе прекъснато, когато Офелия се вгледа примижено в рубинената течност в колбата, която тъкмо завираше.

– Какво е тази лепкава утайка на дъното? – Дългите ѝ внимателно оформени нокти почукаха по стъклото.

– Правя експеримент. Внимавай, Фели, това е киселина!

Сестра ми пребледня.

– Перлите ми! Бяха на мама!

Единствено Офелия от дъщерите на Хариет я наричаше „мама“. Само тя беше достатъчно голяма, за да има истински спомени от жената от плът и кръв, която ни бе носила в корема си – факт, който Офелия не преставаше да ни напомня. Хариет загинала, докато се катерела в планината, когато съм била едва на една годинка, и за нея рядко се говореше в Бъкшоу.

Завиждах ли на Офелия за спомените? Ненавиж-

дах ли ги? Струва ми се, че не. Беше нещо много по-дълбоко. По някакъв странен начин презирах спомените ѝ за майка ни.

Вдигнах бавно поглед от колбата, така че светлината да се отрази в очилата ми и очите ми да останат невидими. Правех го, защото знаех, че така ѝ приличам на някакъв луд немски учен от един черно-бял филм, който прожектираха в „Гамонт“.

– Ти си изрод!

– А ти си свиня! – отвърнах ѝ аз, но чак след като Офелия се въртна на пети – доста елегантно, бих казала – и изхвърча от стаята.

Съвсем скоро щях да получа възмездие, но с нея винаги ставаше така. За разлика от мен, тя не планираше всичко в дългосрочен план и не вярваше, че супата на отмъщението трябва да къкри на бавен огън, докато стане съвършена.

Доста неочаквано след вечеря, когато татко се отегли на безопасно разстояние в кабинета си, за да се любува на колекцията си от хартиени ликове, Офелия остави твърде тихо сребърния си нож за масло, в който разглеждаше отражението си като папагал през последните петнайсет минути. Без увъртания тя заяви:

– Знаеш ли, че всъщност не съм ти сестра... както и Дафни. Затова не си приличаме с теб. Хрумвало ли ти е някога, че си осиновена?

Лъжицата ми издрънча в чинията.

– Не е вярно. Одрала съм кожата на Хариет. Всички го казват.

– Тя те избра от Дома за неомъжени майки именно заради удивителната ви прилика – каза Офелия с от-

вратена физиономия.

– А как е разбрала, че си приличаме, след като е била възрастна, а аз само бебе? – Ако не друго, поне бях доста съобразителна.

– Защото изглеждаше като нея на бебешките ѝ снимки. Боже, тя дори ги носеше със себе си и те сравняваше с тях.

Обърнах се умолително към Дафни, която беше забила нос в подвързан с кожа екземпляр на „Замъкът Отранто“.

– Не е вярно, нали, Дафи?

– Опасявам се, че е истина – отвърна тя, докато прелистваше страница от фина хартия. – Татко все повтаряше, че ще се шокираш, и ни закле да не ти казваме. Или поне докато не навършиш единайсет години. Накара ни да положим клетва.

– Зелена кожена чанта – продължи Офелия. – Видях със собствените си очи как мама слага снимките си в зелената кожена чанта, преди да тръгне за дома. Макар тогава да бях само на шест – почти на седем – никога няма да забравя белите ѝ ръце... няма да забравя как затвори месинговата закопчалка.

Скочих от масата и избягах разплакана от стаята. Всъщност идеята за отровата ми хрумна чак на следващата сутрин на закуска.

И както всички велики планове, и този беше съвсем прост.

Родът ни Де Лус живееше в Бъкшоу от незапомнени времена. Сегашната къща в стил крал Джордж е построена на мястото на първоначалната сграда в ели-

забетински стил, която била изгорена до основи от селяни, подозиращи, че Де Лус симпатизират на оранжистите\*.

Това, че бяхме ревностни католици от четиристотин години, явно не бе от значение за разгневените жители на Бишъпс Лейси. „Старата къща“, както я наричаха, изгоряла, а новата сграда, издигната на нейно място, караше вече трети век.

Два века по-късно двама Де Лус – Антъни и Уилям, които имали разногласия заради Кримската война, развалили линията на оригиналната сграда, като добавили по едно крило – Уилям източното, а Антъни – западното.

Всеки се уединил в собствената си част от къщата и забранил на другия да прекрочва черната линия, която наредили да бъде начертана с боя точно през средата – от вестибюла, през фойето, та чак до тоалетната за прислугата зад задните стълби. Двете тухлени крила във викториански стил се разгръщаха назад като разперените криле на ангелските статуи в гробището и поне според мен придаваха на високите прозорци и на капациите на фасадата от времето на крал Джордж превзетия и изненадан вид на стара мома с твърде стегнат кок.

По-късно един техен наследник Таркуин – или Тар, както го наричали – след забележителен душевен срив съсипал бляскавото си бъдеще на химик, изключили го от Оксфорд и го изпратили обратно в Бъкшоу през лятото на сребърния юбилей на кралица Виктория.

---

\* Оранжисти – членове на ирландска ултрапротестантска партия. – Бел. прев.



Бащата на Тар, загрижен за нестабилното здравословно състояние на сина си, му угодил и не щадил средства, за да му направи лаборатория на последния етаж в източното крило на Бъкшоу: лаборатория, в която имало немски стъкленици, немски микроскопи, един немски спектроскоп, месингови химически теглилки от Люцерн и ръчно направена неонова тръба със сложна форма, към която Тар прикрепял електрически намотки, за да изучава флуоресциращите газове.

На едно бюро под прозореца стоеше микроскоп „Лайц“, чиито месингови части сияеха със същия прекрасен топъл блясък, както в деня, в който го донесли с теглена от пони карета от железопътната гара. Огледалото му можеше да се нагласи да улавя и първите слаби лъчи на утринното слънце, а за облачните дни и след падането на мрака, микроскопът бе оборудван с парафинова лампа, произведена от лондонската фирма „Дейвидсън & Ко.“

В лабораторията имаше дори и съчленен човешки скелет на поставка с колелца, подарен на Тар, когато бил едва дванайсетгодишен, от великия естествоизпитател Франк Бъкланд, чийто баща бил изял балсамираното сърце на крал Луи XIV.

Покрай три от стените на тази стая от пода до тавана се издигаха шкафове със стъклени витрини, а в два от тях рафтовете бяха пълни с химически вещества в стъклени аптекарски шишенца, всяко с медна табелка, старателно гравирани от Тар де Лус, който накрая надхитрил съдбата и ги надживял всичките. Умрял през 1928 година на шейсетгодишна възраст посред химичното си царство, където една сутрин го намерила чис-

тачката, все още надничаш с мъртвото си око през любимия си микроскоп „Лайц“. Говореше се, че изследвал разграждането на диазотния пентаоксид. Ако слуховете бяха верни, значи това е първото документирано изследване на реакция, която по-късно щеше да доведе до разработването на атомната бомба.

Лабораторията на чичо Тар стояла заключена и непокътната сред душната тишина години наред, потънала в прах, докато не започнаха да се проявяват „странните ми дарби“, както ги наричаше татко, и не я превърнах в свое владение.

Още потръпвах от радост, щом си спомнях за дъждовния есенен ден, в който Химията се появи в живота ми.

Катерех се по етажерките в библиотеката и си представях, че съм прочут алпинист, когато кракът ми се подхлъзна и една тежка книга тупна на пода. Вдигнах я, за да изглежда намачканите страници, и видях, че е пълна не само с думи, но и с десетки рисунки. На някои от тях ръце без тела наливаха течности в интересни стъклени съдове, приличащи на музикални инструменти от друг свят.

Книгата се казваше „Въведение в химията“ и няколко секунди по-късно вече бях научила от нея, че наименованието йод произлиза от дума, която означава „виолетов“, а името бром произхожда от гръцката дума за „воня“. Точно такива неща исках да знам! Пъхнах дебелия червен том под пуловера си и го занесох на горния етаж, а чак по-късно забелязах името Х. де Лус, изписано на заглавната страница. Книгата е била на Хариет.

Скоро започнах да поглъщам жадно страниците ѝ през всеки свободен миг. Имаше вечери, в които едва дочаквах да стане време за лягане. Книгата на Хариет бе станала мой таен приятел.

В нея бяха описани всички алкални метали: метали с прекрасни имена като литий и рубидий; алкалоземни метали като стронций, барий и радий. Нададох радостен възглас, когато прочетох, че радият е открит от жена – мадам Кюри.

Разказваше се и за отровните газове: фосфин, арсин (от който дори една капчица е смъртоносна), азотен пероксид, сероводород... списъкът бе безкраен. Озовах се на седмото небе, когато открих, че има точни инструкции за съставянето на формулите на тези вещества.

След като се научих да разчитам химичните уравнения като  $K_4FeC_6N_6 + 2K = 6KCN + Fe$  (което описва, че когато сол на циановодородната киселина се загрее заедно с калий, се получава цианкалий), пред мен се разкри цялата Вселена. Все едно се бях натъкнала на книга с рецепти, принадлежала някога на горска вещица.

Най-много обаче ме заинтригува фактът, че всичко на света – буквално всичко – е свързано чрез невидими химични връзки. Намерих необяснима утеха в това да знам, че някъде в нашия свят, макар и невидима, съществува истинска стабилност.

В началото не направих връзката между книгата и изоставената лаборатория, която открих като малка. Но когато все пак се сетих, животът ми се възроди, ако мога така да се изразя.

Тук, в лабораторията на чичо Тар, лавиците бяха отрупани с книгите по химия, които той така грижли-

во е събирал, и не след дълго установих, че ако полага малко усилия, мога да разбера написаното в повечето от тях.

После се заех с простички експерименти и се опитвах да наизустя и спазвам инструкциите буква по буква. Не че от време на време не се случваше да усмърдя къщата или да стане някоя експлозия, но по-добре да не навлизам в подробности за тези случаи.

С времето тетрадките ми със записки набъбнаха. Експериментите ми станаха още по-сложни, когато започнах да разбулвам мистериите на органичната химия и не бях на себе си от щастие да науча какви вещества могат да се извлекат лесно от природата.

Най-интересни ми бяха отровите.

Шибнах храстите с бамбуков бастун, издялан от поставката за чадъри с формата на слонски крак в коридора. Тук отзад в зеленчуковата градина топлото слънце още не бе надникнало над високите тухлени стени. Всичко беше мокро от дъжда снощи.

Тръгнах през остатъците от неокосената миналогодична трева и почуквах по стената, докато не открих каквото търсех: китка ярки листа, чийто ален отблясък открояваше тривърхите им листчета сред останалите увивни растения. Извадих затъкнатия в колана си чифт градинарски ръкавици, засвирках силно с уста вариант на песничката „Бибиди-бобиди-бу“ и се залових за работа.

По-късно, необезпокоявана в моя *sanctum sanctorum* – тоест моята Светая светих, възхитителен израз, на който се натъкнах в биографията на Томас Джефер-